

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 282/2024-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **PROMETHEUS, s. r. o.**, Štefánikova 18, Humenné, IČO 46 767 631, zastúpeného JUDr. Janou Šepelovou, advokátkou, Námestie slobody 13/25, Humenné, proti postupu a uzneseniu Okresného súdu Michalovce č. k. 5Cb/4/2020-198 zo 16. januára 2024 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **p r i j í m a** na ďalšie konanie v celom rozsahu.
2. **O d k l a d á** vykonateľnosť uznesenia Okresného súdu Michalovce č. k. 5Cb/4/2020-186 zo 17. marca 2022, a to až do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci samej.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. apríla 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2 a 3, čl. 13 ods. 2, 3 a 4 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením okresného súdu č. k. 5Cb/4/2020-198 zo 16. januára 2024 a nesprávnym procesným postupom okresného súdu, ktorého dôsledkom je nadobudnutie právoplatnosti a vykonateľnosti uznesenia č. k. 5Cb/4/2020-186 zo 17. marca 2022. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a priznať mu finančné zadosťučinenie 3 000 eur, ako aj náhradu trov konania.

2. Sťažovateľ žiada odložiť vykonateľnosť uznesenia okresného súdu č. k. 5Cb/4/2020-186 zo 17. marca 2022 vydaného vyšším súdnym úradníkom, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia.

II.

Skutkové východiská

3. Sťažovateľ bol rozsudkom v civilnom spore (v postavení žalovaného) 7. februára 2022 právoplatne zviazaný okrem iného nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %. Okresný súd uznesením vyššieho súdneho úradníka zo 17. marca 2022, doručeným sťažovateľovi 6. apríla 2022, určil výšku náhrady trov konania na 390,40 eur. Proti tomu podal sťažovateľ 21. apríla 2022 sťažnosť, v ktorej namietol účelnosť trov. Táto bola zamietnutá ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením okresného súdu zo 16. januára 2024 vydaným sudcom, hoci 11. apríla 2022 bola povolená reštrukturalizácia sťažovateľa a reštrukturalizačné konanie skončilo 23. decembra 2022 potvrdením schváleného reštrukturalizačného plánu sťažovateľa.

III.

Argumentácia sťažovateľa

4. Podľa sťažovateľa sa povolením reštrukturalizácie konanie v namietanom civilnom spore podľa § 118 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“) najprv zo zákona prerušilo a následne skončením reštrukturalizácie sa podľa § 156 zákona o konkurze zastavilo. Preto okresný súd nemohol rozhodovať o výške náhrady trov konania, ktoré si žalobca mal uplatniť prihláškou v reštrukturalizácii. Sťažovateľ správnosť týchto svojich názorov podporuje odkazmi na odbornú literatúru a nález ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 186/2021. Namietané porušenie ústavných práv vidí v tom, že napriek tomu, že žalobca si mal svoju pohľadávku na náhradu trov konania prihlásiť do reštrukturalizácie, bola mu priznaná tak, že sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka bola zamietnutá.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Ústavný súd dospel k záveru, že sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady na prijatie ústavnej sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie v celom rozsahu, pričom otázku opodstatnenosti tvrdení v nej obsiahnutých bude potrebné posúdiť v konaní vo veci samej, a preto ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

7. Ústavný súd pre úplnosť uvádza, že ústavnú sťažnosť neodmietol pre jej neprípustnosť, ako to bolo napr. v prípade ústavnej sťažnosti sp. zn. III. ÚS 598/2023, pretože hoci sťažovateľ v sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka námietku artikulovanú v ústavnej sťažnosti (vplyv reštrukturalizácie sťažovateľa na civilné sporové konania) nepredniesol, sudca sa ňou (iniciatívne)

v napadnutom uznesení okresného súdu zo 16. januára 2024 zaoberal a niet dôvodu prijať záver, že bod 7 napadnutého uznesenia sudcu netvorí súčasť nosných dôvodov napadnutého uznesenia.

8. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti tiež navrhol, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť uznesenia vydaného vyšším súdnym úradníkom 17. marca 2022. Jeho vykonateľnosťou totiž podľa sťažovateľa dôjde k ohrozeniu zmyslu a účelu reštrukturalizačného konania, ktorým je jednak postupné kolektívne uspokojenie veriteľov prihlásených pohľadávok a jednak ozdravenie podniku a pokračovanie v podnikateľskej činnosti; ak by bolo možné aj po skončení reštrukturalizačného konania vydávať rozhodnutia v *ex lege* zastavených konaniach, na základe ktorých by boli vyrubené a vymáhané súdne pohľadávky, u ktorých došlo k zániku nároku, resp. rozhodnutia o trovách konania, a ktoré by tak aj po skončení ozdravného procesu nanovo začali ozdravený podnik zaťažovať neočakávanými výdavkami, celý proces reštrukturalizácie by tým bol zmarený.

9. Podľa § 129 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak by právnymi následkami napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu hrozila závažná ujma a odloženie vykonateľnosti nie je v rozpore s verejným záujmom.

10. Sťažovateľ navrhuje odložiť vykonateľnosť uznesenia č. k. 5Cb/4/2020-186 zo 17. marca 2022 vydaného vyšším súdnym úradníkom. Ústavný súd k tomuto konštatuje, že koncepcia vykonateľnosti uznesení obsiahnutá v Civilnom sporovom poriadku (ďalej len „CSP“) vychádza z pravidla (§ 238 ods. 3 CSP), podľa ktorého ak uznesenie ukladá povinnosť plniť, lehota na plnenie začína plynúť od doručenia uznesenia; jej uplynutím je uznesenie vykonateľné. To v konečnom dôsledku znamená, že podanie sťažnosti proti uzneseniu nemá suspenzívne účinky na jeho vykonateľnosť, ale len na jeho právoplatnosť (§ 247 CSP). Preto by prípadný sťažovateľov návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia sudcu č. k. 5Cb/4/2020-198 zo 16. januára 2024, na prieskum ktorého ústavný súd právomoc má (na rozdiel od uznesenia vyššieho súdneho úradníka), nebol spôsobilý dosiahnuť účel mimoriadneho opatrenia podľa § 129 zákona o ústavnom súde. Špecifická koncepcia vykonateľnosti uznesení vydaných vyššími súdnymi úradníkmi preto odôvodňuje výklad § 129 zákona o ústavnom súde, resp. jeho uplatnenia na okolnosti sťažovateľovej veci tak, aby sa účel dočasného odkladu vykonateľnosti nezmaril. To umožňuje odložiť vykonateľnosť uznesenia vydaného vyšším súdnym úradníkom, ktoré v aktuálnom procesnom stave má charakter exekučného titulu a jeho núteným výkonom môže dôjsť k definitívnym zásahom do základného práva sťažovateľa vlastniť majetok, hoci ústavný súd ešte meritórne nerozhodol, či výsledky rozhodovania okresného súdu o výške náhrady trov konania predmetné základné právo porušujú. Preto ústavný súd návrhu sťažovateľa vyhovel a odložil vykonateľnosť uznesenia okresného súdu č. k. 5Cb/4/2020-186 zo 17. marca 2022 vydaného vyšším súdnym úradníkom, a to až do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. mája 2024

Robert Šorl
predseda senátu